

20, 21. Hayır! Doğrusu siz, çarçabuk geçeni (dünya hayatını ve nimetlerini) seviyor, ahireti bırakıyorsunuz.

22. Yüzler vardır ki, o gün ışıl ışıl parılayacaktır.

23. Rablerine bakacaklardır (O'nu göreceklerdir).

24. Yüzler de vardır ki, o gün buruşacaktır;

25. Kendilerinin, bel kemiklerini kıran bir felâkete uğratılacağını sezeceklerdir.

26. Artık gözünüzü açın! Ne zaman ki can köprücük kemiğine dayanır,

27. «Tedavi edebilecek kimdir?» derir.

28. (Can çekişen) bunun gerçek bir ayrılış olduğunu anlar.

29. Ve bacak bacağına dolaşır.

30. İşte o gün sevkedilecek yer, sadece Rabbinin huzurudur.

27. âyette, hastanın etrafındakilerin yahut meleklerin, son bir çarenin bulunup bulunmadığını arayışlarına işaret edilmektedir. 29. âyette, can çekişen kimsenin kımıldayamayacak bir hale gelişi, ya da dünyadan ayrılış derdiyle ahirete yönelik acısının birbirleriyle çarpışması anlatılmaktadır.)

31. İşte o, (Peygamber'in getirdiğini) doğru kabul etmemiş, namaz da kılmamıştı.

32. Aksine yalan saymış ve yüz çevirmişti.

33. Sonra da çalım sata sata yürüyerek kendi ehline (tarafdarlarına) gitmişti.

34. Lâyıktır (o azap) sana, lâyıktır!

35. Evet, lâyıktır sana (o azap) lâyıktır!

36. İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır!

37. O, (döl yatağına) akıtılan meninin içinden bir nutfe (sperm) değil miydi?

38. Sonra bu, alaka (aşılanmış yumurta) olmuş, derken Allah onu (insan biçiminde) yaratıp şekillendirmişti.

39. Ondandır da iki eşi, yani erkek ve dişi var etmişti.

40. Peki (bunları yapan) Allah'ın, ölüleri tekrar diriltmeye gücü yetmez mi?

(76)

YETMİŞALTINCI SÛRE el-İNSÂN

Mekke'de veya Medine'de nâzil olduğuna dair rivayetler vardır; 31 âyettir. Adını ilk âyetinde geçen «el-insân» kelimesinden almıştır. «Hel

الجزء التاسع والعشرون سورة القيامة

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿١﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٣﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٤﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٥﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٦﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٧﴾ وَقِيلَ لَهَا مَرْقِ رَاقِ ﴿٨﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٩﴾ وَالْتَقَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿١٠﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿١١﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿١٢﴾ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿١٤﴾ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿١٥﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿١٦﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿١٧﴾ أَلرَّيْكَ نُطْفَةٌ مِنْ مَنِيٍّ يُُمْتَقِنُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ كَانَ عِلقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿١٩﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٢٠﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِرٍ عَلَيَّ أَنْ يُخَيَّرَ الْمَوْتَىٰ ﴿٢١﴾

سُورَةُ الْإِنْسَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَشَرُّونَ مِنْ كَافِرٍ كَانَ مِنْ رِجَالِهِمْ كَافُورًا ﴿٥﴾

٥٧٨

etâke», «ed-Dehr», «el-Ebrâr» ve el-Emşâc» isimleri ile de anılır.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. İnsanın üzerinden, henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı uzun bir süre geçmedi mi?

2. Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden (erkek ve kadının dölünden) yarattık; onu imtihan edelim diye, kendisini iştir ve görür kıldık.

3. Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.

4. Doğrusu biz, kâfirler için zincirler, demir halkalar ve alevli bir ateş hazırladık.

5. İyiler ise, kâfûr katılmış bir kadehten (cennet şarabı) içlerler.

الجزء التاسع والعشرون سورة الإنسان

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿١٠﴾ يُؤفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَتْ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿١١﴾ وَيَطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مَشْكُونًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّمَا نَطْعَمُكُمْ لُوحًا لِلَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا
﴿١٣﴾ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطِيرًا ﴿١٤﴾ فَوَقَّهَهُ اللَّهُ شِرْكَ ذَلِكَ
الْيَوْمِ وَلَقَّهَهُمْ نَصْرَهُ وَسُرُورًا ﴿١٥﴾ وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٦﴾
مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يُرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا ﴿١٧﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ قُطُوبُهَا نَدِيمًا ﴿١٨﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِبَانِيَةٍ
مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٩﴾ قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿٢٠﴾
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِنْ أَمْحَاجٍ مَجِيئًا ﴿٢١﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ﴿٢٢﴾
﴿٢٣﴾ وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ ولَدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا
﴿٢٤﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمْرًا رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٥﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ
خُضْرٌ وَأَسْتَرْقٌ وَصَلُوهَا أَسْوَدٌ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَّاهُمْ مِنْهُم شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيَكُمْ مَشْكُورًا ﴿٢٧﴾ إِنَّا
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٨﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ
مَنْهُمَ إِثْمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٩﴾ وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٣٠﴾

10. «Biz, çetin ve belâlı bir günde Rabbimizden (O'nun azabına uğramaktan) korkarız» (derler).

11. İşte bu yüzden Allah onları o günün fenalığından esirger; (yüzlerine) parlaklık, (gönüllerine) sevinç verir.

12. Sabretmelerine karşılık onlara cenneti ve (cennetteki) ipekleri lütfeder.

13. Orada koltuklara kurulmuş olarak bulunurlar; ne yakıcı sıcak görülür orada, ne de dondurucu soğuk.

14. (Cennet ağaçlarının) gölgeleri, üzerlerine sarkar; kolayca koparılabilen meyveleri istifadelerine sunulur.

15, 16. Yanlarında, gümüş kaplar ve billûr kâselerle, gümüş beyazlığında (billûr gibi) şeffaf kupalarla dolaşılı ki, sâkiler bunu (cennet şarabını) ölçüsünce tayin ve takdir ederler.

(Müfessirler, cennet kapları, kupaları ve kâselerinin gümüş ve billûrla tanıtılmasının, sadece bilinmeyi bilenle anlatmak maksadıyla yapılmış bir teşbih olduğunu belirtirler. Nitekim Abdullah b. Abbas, «Cennetteki nimetlerle dünyadakiler arasında isimlerinden başka bir benzerlik yoktur» demiştir.)

17. Onlara orada bir kâseden içirilir ki (bu şarabın) karışımında zencefil vardır.

18. (Bu şarap) orada bir pınardandır ki adına Selsebîl denir.

19. O insanların etrafında öyle ölümsüz genç nedîmler dolaşır ki, onları gördüğünde, etrafa saçılıp dağılmış inciler sanırsın.

20. Ne yana bakarsan bak, (yığınla) nimet ve ulu bir saltanat görürsün.

21. Üzerlerinde yeşil ipekten ince ve kalın elbiseler vardır; gümüş bilezikler takınmışlardır. Rableri onlara tertemiz bir içki içirir.

22. (Onlara şöyle denir:) Bu, sizin için bir mükâfattır. Sizin gayretiniz karşılığını bulmuştur.

23. (Resûlüm!) Kur'an'ı sana biz, evet biz indirdik.

24. Artık Rabbinin hükmüne (boyun eğip) sabret; onlardan hiçbir günahkâra, yahut hiçbir nanköre boyun eğme.

25. Sabah akşam Rabbinin ismini yâdet.

6. (Bu,) Allah'ın has kullarının içtikleri ve akıttıkça akıttıkları bir pınardır.

7. O kullar, şiddeti her yere yayılmış olan bir günden korkarak verdikleri sözü yerine getirirler.

8. Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler.

(Âyetin «alâ hubbihi» kısmına, «kendi canları çekmesine rağmen» yerine «Allah sevgisiyle» manası da verilebilir.)

9. «Biz sizi Allah rızası için doyuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz.»

26. Gecenin bir kısmında O'na secde et; gecenin uzun bir bölümünde de O'nu tesbih et.

(Bazı tefsirlerde belirtildiğine göre 25. âyette sabah, öğle ve ikindi namazlarına, 26. âyetin ilk cümlesinde akşam ve yatsı namazına, ikinci cümlesinde ise, Peygamber Efendimiz'e farz olan teheccüd namazına işaret edilmiştir.)

27. Şu insanlar, çarçabuk geçen dünyayı seviyorlar da önlerindeki çetin bir günü (ahireti) ihmal ediyorlar.

28. Onları biz yarattık; onların yaratılışını sapaşağlam yaptık. Dilediğimizde (kendilerini yok eder) yerlerine benzerlerini getiririz.

(Ayetin son kısmı şöyle de anlaşılmıştır: «Eğer istersek, kendilerini helâk eder, aynı beden sağlığında yeniden yaratırız.» Bu manası ile âyet, öldürdükten sonra tekrar diriltmenin, Allah'ın kudreti dahilinde olduğunu anlatmaktadır.)

29. Şüphesiz ki bu bir öğüttür. Artık dileyen Rabbine bir yol tutar.

30. Sizler ancak Rabbinizin dilemesi (izin vermesi) sayesinde (bir şeyi) dileyebilirsiniz. Şüphesiz Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

31. O, dilediğini rahmetine dahil eder. Zalimlere gelince, onlar için elem verici bir azap hazırlamıştır.

(77)

YETMİŞYEDİNCİ SÛRE

el-MÜRSELÂT

Mekke'de inmiştir. 50 âyettir. «Gönderilenler» anlamına gelen «el-mürselât» kelimesi ile başladığı için sure bu adı almıştır. Müfessirler, «gönderilenler»den maksadın, âlemin idaresi ile görevli bir kısım melekler veya rüzgârlar, yahut peygamberler, yahut da Kur'an âyetleri olabileceğini belirtmişlerdir.

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Yemin olsun, (iyiliklerle) birbiri peşinden gönderilenlere;

2. Şiddetle eserek (zararlıları) savurup atanlara;

3. (Hakikat ve hayırları) yaydıkça yayanlara;

4. (Hak ile batılı) birbirinden iyice ayıranlara;

5, 6. (Allah'a yönelenleri) artırmak, (kötüleri) sakındırmak için öğüt telkin edenlere;

7. Bilin ki size vadolunan şey gerçekleşecek!

8, 9, 10, 11. Yıldızların ışığı söndürüldüğü, gökkubbe yarıldığı, dağlar ufalanıp savrulduğu ve peygamberlerin (ümmetleri hakkında şahitlik) vakti ta-

الجزء التاسع والعشرون سورة المرسلات

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝۱۱ إِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذُرُّونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ۝۱۲ تَحْنُ خَلْقَهُمْ
وَشَدَدْنَا أَمْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ۝۱۳ إِنَّ
هَذِهِ نَذِيرٌ ۝۱۴ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝۱۵ وَمَا تَشَاءُونَ
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۱۶ يَدْخُلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِنَا وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۱۷

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۝۱ فَالْعَصْفِ عَصْفًا ۝۲ وَالنَّشْرِ نَشْرًا ۝۳
فَالْفَرْقَاتِ فَرَقًا ۝۴ فَالْمَلَقَاتِ ذِكْرًا ۝۵ عُدْرًا أَوْ نُذْرًا ۝۶ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۝۷ فَإِذَا التُّجُومُ طُمِسَتْ ۝۸ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ
۝۹ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّفَتْ ۝۱۰ وَإِذَا الرَّسُلُ أُنْتَبِذَتْ ۝۱۱ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ
۝۱۲ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝۱۳ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْفَصْلِ ۝۱۴ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝۱۵ أَلَمْ نُهَبِكِ الْأُولِينَ ۝۱۶ ثُمَّ نَبَعَهُمُ الْآخِرِينَ
۝۱۷ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝۱۸ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝۱۹

٥٨٠

yin edildiği zaman (artık kıyamet kopmuştur).

12. (Bu alâmetler) hangi vakte ertelenmiştir?

13. Ayırım gününe.

14. (Resûlüm!) Ayırım gününün ne olduğunu sen nereden bileceksin!

15. O gün (Peygamber'i ve ahireti) yalan sayanların vay haline!

16. Biz, (bunlar gibi inkârcı olan) öncekileri helâk etmedik mi?

17. Sonra arkadakileri de onların ardına takacağız.

18. İşte biz suçlulara böyle yapanz!

19. O gün, (hakikatleri) yalan sayanların vay haline!